

Od nezaželenih zahtev do tržno zanimivih inovacij

Industrijska podjetja tehnološke inovacije, ki so nastale na podlagi zahtev trajnostnega razvoja, uveljavljajo kot konkurenčne prednosti

SAMO KRANJEC
samo.kranjec@finance.si

Na začetku je izpolnjevanje zahtev, ki jih je pred industrijska podjetja postavljala trajnostni razvoj, prinašalo predvsem stroške, a z razvojem so ta podjetja prišla do tehnoloških inovacij, ki jim danes omogočajo konkurenčne prednosti in ugled.

V industriji se je trajnostni razvoj začel vpeljevati v zadnjih 30 letih, večji pomen in družbeno veljavo pa je dobil v zadnjih dveh desetletjih, pravi Jožef Studenčnik, predsednik matične sekcije inženirjev tehnologov in drugih inženirjev na **Inženirski zbornici Slovenije**.

Začetne spodbude so prihajale s področja ekologije ter varstva in zdravja pri delu, kjer so bile zadeve močno zakonodajno urejene že v nekdanji Jugoslaviji. Opazno so se razmere spreminjale v težki industriji in kemijski industriji, ki sta bili največji onesnaževalki okolja. Poseben pomen uvajanja trajnostnega razvoja so prinesle evropske direktive, ki so in še zavezujejo države in podjetja k uveljavljanju direktiv v poslovnih procesih.

Usmeritev v zeleno gospodarstvo

»Razvoj na podlagi trajnostnega programa je odprl zelo široko področje možnosti za prehod iz nejasne vizije v povsem nove oblike vizije razvoja gospodarstva - industrije v prihodnosti.« pravi Studenčnik. Posebej aktualna je usmeritev v tako imenovano zeleno gospodarstvo. Slovenija ima pri tem enkratne naravne danosti, zdi pa se, da še vedno iščemo rešitve na področjih, ki jih je zahodni kapitalizem že prešel - ponavljamo napake. Naše gospodarstvo še ni našlo rešitve v lastnih naravnih danostih, nimamo pravih podjetniških idej, ampak iščemo pot do blaginje z ustvarjanjem denarja z denarjem, in ne s pravim delom oziroma s pravimi inovacijami, razlaga Jožef Studenčnik.

Najprej prisila, potem standard delovanja

Za podjetja so najmanj prijetne zakonske zahteve, ki predpisujejo najrazličnejše (zlasti) okoljske dajatve in s tem obremenjujejo poslovanje. To sprva deluje kot prisila, ki sili inženirje, da iščejo rešitve

smeri zmanjševanja škodljivih vplivov in s tem zniževanja na videz nepotrebnih stroškov za podjetje. Pozneje pa to prodre v družbeno zavest in postane povsem normalna tehnološka zahteva. Z inovativno rešitvijo si lahko podjetje ustvari konkurenčno prednost, saj v določenem okolju za vsa podjetja veljajo enaka pravila.

Vključitev vseh deležnikov

Denis Mancevič, direktor za korporativno komuniciranje v družbi SIJ - Slovenska industrija jekla, pa pravi, da vprašanje trajnostnega razvoja zadeva tudi področje zaposlovanja in razvoja kadrov (razvoj novih delovnih mest, vlaganja v razvoj in kompetence zaposlenih, področje varnosti pri delu) kot seveda tudi vzpostavitev dejansko partnerskih odnosov s poslovnimi partnerji (tako v prodaji kot v nabavi), lokalnimi skupnostmi, posameznimi družbenimi skupinami. Glavno pri tem je, da omenjena področja z vidika trajnostnega razvoja v podjetju niso obravnavana ločeno ali niso izvedena na enkratni podlagi (enkratni dogodki), temveč so sistematično vključena v vse poslovne procese, so strateškega pomena in so del ocenjevanja uspešnosti poslovanja na vseh ravneh.

Slovenska podjetja so, kot ugotavlja Mancevič, na omenjene izzive v glavnem pripravljena, saj je velika večina vodilnih slovenskih industrijskih podjetij izrazito izvozno naravnana, kar pomeni, da so vsekozi izpostavljena globalni konkurenci in so zavezana k uveljavitvi najboljših praks načela trajnostnega razvoja.

Nove poslovne priložnosti

Izpolnjevanje teh zahtev lahko podjetjem prinese nove poslovne priložnosti. V okviru skupine SIJ tako velika večina ključnih proizvodnih procesov poteka po načelu zaprtega cikla, trudijo se za nenehno zmanjševanje specifičnih porab (osnovnih energentov, vode, procesnih plinov) kot tudi za razvoj tehnologij, s katerimi oblikujejo povsem nove tehnološke procese. »Referenčni projekt, ki nazorno priča o rezultatu ne zgolj naložb v sodobno tehnologijo, temveč tudi pomenu lastnega razvoja, je projekt brezislinskega čiščenja pločevine v obratu hladne valjarne v družbi Acroni. Projekt je nastal v sodelovanju in povezovanju inovacijske energije strokovnih sodelavcev znotraj skupine SIJ ter nekaterih

partnerskih podjetij. Gre za svetovni preboj in popolno novost na področju končne obdelave hladno valjane pločevine ter povsem nov pristop k ohranjanju in zaščiti okolja,« pravi Denis Mancevič.

■ Celoten članek je objavljen na spletni strani Financ.

Vodilna industrijska podjetja v Sloveniji so na izzive trajnostnega razvoja pripravljena.

■ Denis Mancevič, SIJ - Slovenska industrija jekla

Izpolnjevanje zahtev v zvezi s trajnostnim razvojem prodre v družbeno zavest in postane povsem običajna tehnološka zahteva.

■ Jožef Studenčnik, Inženirska zbornica Slovenije

